

A Szántai család nevében köszöntöm a Szántai-émlékversenyen megjelent tanár kollégákat, diákokat, vendégeket, érdeklődőket.

A meghívón ugyan szerepelt, hogy ki fogja megnyitni a mai sportversenyt, ennek ellenére szükségesnek tartom, hogy személyesen is bemutatkozzam:

Kiss László nyugdíjas tanár vagyok, a tornakert névadójának, Szántai József tanár úrnak a veje.

Ma a 23. Emlékversenyre kerül sor. Az emlékbeszédekben sokszor ecsetelték Öcsi bácsi érdemeit. Ez így is volt rendjén. Most azonban eltérnék ettől a hagyománytól. Úgy gondolom, hogy a tanár úr családjának tagjaként személyes jellegű dolgokról beszélnék, olyanokról, amelyek a családfőt, a nagyszülőt és az emberekkel való kapcsolatát jellemezték. Néhány mondatban az embert mutatnám be.

Mondandómat kicsit távolabbi eseményekkel kell kezdenem. A Pápai Tanítóképző elvégzése után kerültem Szolnok megyébe, a törökszentmiklósi járásba. Tantestületünkben több volt jászberényi diák is tanított. Ők gyakran elevenítették föl leheles diákélményeiket. Testnevelő tanáruk, Öcsi bácsi neve is gyakran került szóba. Mindig tisztelettel és szeretettel említették.

Akkoriban Jászberényről még nem sokat tudtam, azt azonban igen, hogy él a városban egy legendás testnevelő tanár. Történt, hogy az egyik tanévben fiatal kollégánőt helyeztek az iskolához. Szántai Saroltának hívták, aki nem más, mint a híres Öcsi bácsi lánya. Minden úgy történt, mint a mesében. A mese szálait már közösen szövögettük, aminek házasság lett a vége. Így kerültem Szántai tanár úr családjába. Azt azonban el kell mondanom, hogy nem kis izgalommal készültem a nagy tekintélyű tanár úrral való első találkozásra. Öcsi bácsiban barátságos, melegszívű embert ismertem meg. Úgy gondolom, atyai szeretettel viseltetett irántam élete végéig.

A családi legendáriumból sok érdekes történet került elő. Tudvalevő, hogy a tanár úr családjában két leánygyermek született, a második születése alkalmával az egyik közeli rokon, akinek három lánya volt, kis kajánsággal így köszöntötte apósomat: „Na, sógor, te sem voltál ügyesebb, mint én.”

A családban később fiúunoka érkezett. Mondanom sem kell, hogy Öcsi bácsinál boldogabb nagyapa nem volt Jászberényben. A kis unoka nevelésében a sportnak igen nagy szerepe volt. Alig hogy járni tudott, korcsolya és síléc került a lábára, úszni is meg kellett tanulnia. A nagyapa alapelve volt, hogy a természetes sportokban jártasnak kell lenni. A kis unoka nem lett hírneves sportoló, de a mozgás mindennapos igényévé vált.

Öcsi bácsi nagy barátja volt a kulináris évezeteknek. Imádta a finom falatokat. Kedvence volt a rakott palacsinta, de örmény módra mézzel is dúsítva. Itt említem meg, hogy egy időben méhészkedett is. Közismert, hogy orosz hadifogságban töltött hosszú időt. Sokat éheztek, talán innen származott az a gyakori mondása, hogy „kusajt vissza nem adunk”.

Szólnom kell arról is, hogy a tanár úr igazi baráti kapcsolatokat ápolt kollégáival. Ma is sokat emlegetett legendás tanártársai voltak Sáros Bandi bácsi, Petrics Jóska bácsi, Tímár Miska bácsi és többen mások. Ők szinte napi vendégek voltak a tanár úr házában. Abban az időben a családok is összejártak. Gyakran meghívta barátait a mátrafüredi nyaralójukba. Mindig szeretett emberek között lenni. Szerették a szomszédai. Gyakran ment a kútra vízért kannával a kezében. Barátsággal kérdezték: „Hová, hová tanár úr?”. Nem is kérdés volt ez, hanem az emberi kapcsolatokról igen sok mindent kifejező mondat. Öcsi bácsinak ez mindig jólesett, és ő is viszonzta.

Meg kell említenem a család első autóját. Ez fontos volt, mert az autó a szabadságot jelentette számára. Nagy becsben tartották ezt a Trabantot. Nevet is adtak neki: a Mancika becenevet. Ez a Mancika szeszélyes jószág volt, mert gyakran megmakacsolta magát, meg igen falánk is, mert alig győzték meg gyertyával. Öcsi bácsiék gyakran utaztak vele külföldre, Mancika sok örömet is okozott az apró bosszúságok mellett.

Szántai tanár úr sportpályaépítő munkájáról sokan, sokszor megemlékeztek. Családi történetek őriznek olyan eseményt is, hogy egy-egy gerenda el-eltűnt a fészerből, amiről kiderült, hogy valamelyik öltözőbe építették be.

Fontosnak tartotta, hogy a téli sportolásra is legyen lehetőség. A városban több helyen is alakított ki jégpályát. A diákok mindig lelkes segítői voltak. Feleségével, Pirike néniel gyakran maguk is korcsolyát húztak, és a közönség nagy tetszésére táncra perdültek a jégen.

Ez a tornakert, ahol most vagyunk, az ő kezdeményezésére és munkájának eredményeként jött létre. Az első futópálya a templom felőli oldalon alakult ki. Öcsi bácsi dísznövényeket telepített, a kosárlabda pálya mögött babarózsa és tulipánfa virult. Nagyon örült a szép növényeknek, amit a pályákkal együtt nyáron is ápolni kellett.

Mi a nyári vakáció nagy részét apósoméknál töltöttük. Gyakran kilátogattunk ide. Hogy, hogy nem, mindig hoztunk kapát, ásót, és jót dolgoztunk. Gyakran hallottunk a terveiről, amelyek a későbbiekben valósultak meg.

Szüleit, nővérét gyakran meglátogatta Hatvanban. Nagyon szerette szüleit – a mai elidegenedett világban ezt nem lehet eléggé hangsúlyozni. Szülőházuk előtti nagy téren gyerekkorában gyakran játszott a környéken lakó gyerekekkel. Lelkesen mesélt arról, hogy milyen ügyesen terelgette a labdát a Kratokoil fiú, aki később Baróti Lajos néven híres sport karriert futott be.

Idős jászberényi emberektől hallottam, hogy a 40-es években a berényiek a vasárnapi vagy ünnepi nagymise után sétáltak, beszélgettek a promenádon. A jó vágású, fess tanár úr csinos feleségével karonfogva gyakran sétált körbe a főtéren. A városlakók nagy társadalmi eseménye volt ez, ahol az ismerősök barátságosan köszöntötték egymást.

Öcsi bácsi és Pirike néni már nincsenek közöttünk. Örök égi otthonukba költöztek. Emléküket szívünkben őrizzük.

A tanár úr azt üzeni a mai diákoknak: a sport által váljanak Magyarország hasznos, öntudatos állampolgáraivá. Jó sportolást kívánok! Hajrá magyar ifjúság!